

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	2	7.5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Γενικές Γνώσεις Οικονομικής Γεωγραφίας και Ποσοτικών Μεθόδων		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι στην Αγγλική, αν χρειαστεί		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριων με τις έννοιες, τη θεωρητική συζήτηση και τις μεθόδους εκτίμησης των περιφερειακών ανισοτήτων στην Ευρώπη.</p> <p>Στα προσδοκώμενα αποτελέσματα περιλαμβάνονται:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Ανάπτυξη κριτικής σκέψης και συνθετικής οπτικής.
• Κατανόηση της πολυπλοκότητας του προβλήματος των περιφερειακών ανισοτήτων.
• Εξοικείωση με τεχνικές μέτρησης των περιφερειακών ανισοτήτων.
• Ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπόνησης εργασιών με βάση συγκεκριμένες προδιαγραφές.
• Επιλογή κατάλληλων βιβλιογραφικών πηγών από ψηφιακές βάσεις. <p>Απώτερος σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ολοκληρωμένη ερμηνεία και εκτίμηση του εύρους των περιφερειακών ανισοτήτων.</p>
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">
• Κριτική και αναλυτική σκέψη
• Αναζήτηση και επεξεργασία στατιστικών δεδομένων με τη χρήση ποσοτικών μεθόδων
• Αυτόνομη εκπόνηση εργασίας

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η περιφερειακή ανάπτυξη έχει ως αντικείμενο την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη μιας περιφέρειας ή ενός συνόλου περιφερειών. Είναι φανερό ότι διακρίνεται από την εθνική ανάπτυξη, ως προς την μονάδα χωρικής αναφοράς. Από τη δεκαετία 1980 έχει παρατηρηθεί μια θεαματική ενίσχυση του ενδιαφέροντος για ζητήματα περιφερειακής ανάπτυξης, σε βάρος της εθνικής ανάπτυξης. Το ενδιαφέρον αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές σε ευρωπαϊκό επίπεδο και αποδίδεται στην εμφάνιση νέου τύπου προκλήσεων και ευκαιριών όπως, η ενδυνάμωση υπερεθνικών οργανισμών και η διεθνοποίηση των σχέσεων ανταγωνισμού και συνεργασίας. Οι εξελίξεις αυτές έχουν αναπροσανατολίσει τόσο τη θεωρητική συζήτηση όσο και τη διαμόρφωση και εφαρμογή αναπτυξιακών πολιτικών στην περιφερειακή κλίμακα.

Το μάθημα αρθρώνεται σε δυο ενότητες.

Η πρώτη, εξετάζει το σύγχρονο χάρτη της ανισότητας στην ΕΕ. Μελετά τη διαχρονική εξέλιξη, τη μορφή και τα χαρακτηριστικά των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες. Ειδικότερα περιλαμβάνει τα εξής θέματα:

- Κριτήρια διερεύνησης και αίτια δημιουργίας του περιφερειακού προβλήματος.
- Μέθοδοι αποτίμησης περιφερειακών ανισοτήτων.
- Ένταση των περιφερειακών ανισοτήτων στο εσωτερικό των κρατών-μελών και σε επίπεδο ΕΕ.
- Αναγκαιότητα και βασικά μέσα άσκησης της περιφερειακής πολιτικής.

Η δεύτερη σχολιάζει κριτικά σύγχρονες αναπτυξιακές κατευθύνσεις τις οποίες προβάλλει μεγάλο μέρος της ακαδημαϊκής κοινότητας και έχει ενσωματώσει η ΕΕ στις πολιτικές της για την ανάπτυξη των περιφερειών. Ειδικότερα, εξετάζει θεματικές που βάζουν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος τη γνώση, τη δημιουργικότητα και τον ανθρώπινο παράγοντα. Ειδικότερα περιλαμβάνει τα εξής θέματα:

- Εξέλιξη της θεωρητικής συζήτησης που μελετά τα αίτια, τη μορφή και την αναγκαιότητα άσκησης πολιτικών άμβλυνσης των περιφερειακών ανισοτήτων.
- Προσεγγίσεις που βάζουν στο επίκεντρο την τεχνολογία και τη γνώση.
- Περιφέρειες σε διαδικασία εκμάθησης. Περιφερειακά Συστήματα Καινοτομίας.
- Νέες ευκαιρίες για περιφερειακή ανάπτυξη στο πλαίσιο επέκτασης μορφών τηλεργασίας.
- Προσεγγίσεις που βάζουν στο επίκεντρο τον ανθρώπινο παράγοντα και τη δημιουργικότητα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο: <ul style="list-style-type: none"> ● Στην αίθουσα διδασκαλίας
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (eclass) τόσο στην εκπαίδευση όσο και στην επικοινωνία με φοιτητές/τριες.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Προετοιμασία της παρουσίας	14
	Εκπόνηση εργασίας	60
	Μελέτη βιβλιογραφίας	78
	Σύνολο Μαθήματος	178
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ενεργή συμμετοχή στο μάθημα (20%) 2. Προφορική παρουσίαση και υποβολή κειμένου (2.000 λέξεις) ατομικής εργασίας (40%) 3. Επίδοση σε δύο διαγωνίσματα επισκόπησης στο τέλος της κάθε θεματικής ενότητας (20% + 20%). <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην έναρξη του εξαμήνου.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Καλογερέσης, Θ., Θάνης, Η. και Λαμπριανίδης, Λ. (2015) "Θεωρίες Περιφερειακής Ανάπτυξης", στο Λαμπριανίδης, Λ., Καυκαλάς, Γ. και Καλογερέσης, Θ. (επιμ.) Χωρική Ανάπτυξη και Ανθρώπινο Δυναμικό: νέες θεωρητικές προσεγγίσεις και η εφαρμογή τους στην Ελλάδα, Αθήνα: Κριτική, σελ. 55 -93.
- Πετράκος, Γ. & Ψυχάρης, Γ. (2016) Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα, Αθήνα: Κριτική.
- Artelaris P. (2022), "A development index for the Greek regions", Quality & Quantity, 56(3):1261-1281
- Florida, R. (2003) "Cities and the Creative Class", City & Community, 2:1.
- Morgan, K. (2004) "The exaggerated death of geography: learning, proximity and territorial innovation systems", Journal of Economic Geography, 4, pp. 3-21.
- Pyke, A., Rodriguez-Pose, A. and Tomaney, J. (2006) Local and Regional Development, London: Routledge.